

DR og TV2 overdrages sendemaster fra TDC

Journal nr. 3:1120-0401-15/fødevarer-finans/che

Rådsmødet den 29. august 2001

Resumé

1. DR og TV2 har den 20. juni 2001 anmeldt, at Tele Danmark Communications A/S (TDC), DR og TV2 har indgået en række aftaler om overdragelse af sendemaster, medarbejdere, løsøre mv. fra TDC til DR og TV2.
2. Der er tale om sendemaster på op til 200-300 meter. Masterne er de eneste i Danmark, der har en højde over 150 meter.
3. Der overdrages sendemaster til DR og TV2 både til individuel eje og til fælles eje til et af DR og TV2 oprettet selskab, Interessentskabet 4M (Interessentskabet). De medarbejdere, der hidtil har stået for den daglige drift og vedligeholdelse af sendeudstyret på masterne, overdrages sammen med masterne til et af DR og TV2 oprettet selskab, Broadcast Service Danmark A/S (Serviceselskabet).
4. I det anmeldte aftalekompleks indgår to fusioner, der vurderes i henhold til fusionsreglerne i konkurrenceloven; aftale om overdragelse af fælles sendemaster til Interessentskabet og aftale om overdragelse af medarbejdere mv. til Serviceselskabet. I aftalekomplekset indgår endvidere aftaler om oprettelse af henholdsvis Interessentskabet og Serviceselskabet. Disse aftaler vurderes i henhold til lovens regler om konkurrencebegrænsende aftaler.
5. Overdragelsen af sendemaster til Interessentskabet vil ikke føre til en skabelse eller styrkelse af en dominerende stilling, der vil hæmme den effektive konkurrence betydeligt, jf. konkurrencelovens § 12 c, stk. 2, hvorfor fusionen godkendes.
6. Selvom Interessentskabet kommer til at indtage en dominerende stilling på markedet for høje placeringer på masterne, hæmmes konkurrencen ikke betydeligt, idet overdragelsen til selskabet ikke har nogen væsentlig indvirkning på den faktiske eller potentielle konkurrence. Der findes ingen alternativer til de høje mastepaceringer, og der er heller ikke udsigt til, at der i Danmark opføres flere høje master. Tredjemand er endvidere sikret adgang til masterne på gennemsigtige og ikke-diskriminerende vilkår, og der vil blive lavet en brancheaftale, der nærmere vil fastlægge disse vilkår. Brancheaftalen vil blive anmeldt til Konkurrencestyrelsen.
7. Heller ikke overdragelsen af medarbejdere mv. til Serviceselskabet vil føre til en skabelse eller styrkelse af en dominerende stilling, der vil hæmme den effektive konkurrence betydeligt, jf. konkurrencelovens § 12 c, stk. 2, hvorfor fusionen godkendes.
8. Selvom Serviceselskabet ved overtagelsen af medarbejderne mv. fra TDC indtager en dominerende stilling på markedet for drift og vedligeholdelse af højt placeret udstyr på masterne, vil konkurrencen ikke hæmmes betydeligt, idet overdragelsen til selskabet ikke har nogen væsentlig indvirkning på den faktiske eller potentielle konkurrence. Der findes ingen andre i Danmark, der

kan udføre denne type opgaver uden den fornødne oplæring, og udsigten til at få etableret en eller flere tilsvarende enheder uafhængigt af DR og TV2 er ikke særlig sandsynlig.

9. Aftalerne om selve etableringen af henholdsvis Interessentskabet og Serviceselskabet er ikke omfattet af konkurrencelovens regler om fusionskontrol, da der ikke er tale om oprettelse af selvstændigt fungerende joint ventures, jf. § 12 a, stk. 2. Aftalerne kan derimod vurderes efter lovens bestemmelser om konkurrencebegrænsende aftaler. Aftalerne indeholder ikke konkurrencebegrænsninger, der er omfattet af forbudet i konkurrencelovens § 6, hvorfor der for de to aftaler gives meddelelse om en erklæring om ikke-indgreb efter lovens § 9.

Afgørelse

10. Det meddeles DR, TV2 og TDC,

- at aftalen om overdragelse af sendemaster mv. fra TDC til Interessentskabet 4M udgør en fusion, der er omfattet af konkurrencelovens regler om fusionskontrol, jf. § 12, stk. 1, nr. 1, og § 12 a, stk. 1, nr. 2. Fusionen godkendes, idet den ikke skaber eller styrker en dominerende stilling, der hæmmer konkurrencen betydeligt, jf. § 12 c, stk. 2.
- at aftalen om overdragelse af medarbejdere mv. fra TDC til Broadcast Service Danmark A/S udgør en fusion, der er omfattet af konkurrencelovens regler om fusionskontrol, jf. § 12, stk. 1, nr. 1, og § 12 a, stk. 1, nr. 2. Fusionen godkendes, idet den ikke skaber eller styrker en dominerende stilling, der hæmmer konkurrencen betydeligt, jf. § 12 c, stk. 2.
- At aftalen om oprettelsen af Interessentskabet 4M ikke udgør en fusion, der er omfattet af konkurrencelovens regler om fusionskontrol, idet der ikke er tale om oprettelse af et selvstændigt fungerende joint venture, jf. § 12 a, stk. 2. Aftalen indeholder heller ikke konkurrencebegrænsninger, der er omfattet af forbudet i lovens § 6, hvorfor der gives en erklæring om ikke-indgreb efter § 9.
- at aftalen om oprettelsen af Broadcast Service Danmark A/S med de tilhørende administrationskontrakter ikke udgør en fusion, der er omfattet af konkurrencelovens regler om fusionskontrol, idet der ikke er tale om oprettelse af et selvstændigt fungerende joint venture, jf. § 12 a, stk. 2. Aftalen med de tilhørende administrationskontrakter indeholder heller ikke konkurrencebegrænsninger, der er omfattet af forbudet i lovens § 6, hvorfor der gives en erklæring om ikke-indgreb efter § 9.

Sagsfremstilling

Indledning

11. DR og TV2 har den 20. juni 2001 anmeldt aftaler indgået med TDC om overtagelse af sendemaster mv. med virkning fra 1. januar 2001. DR og TV2 overtager hver især et antal sendemaster til individuel eje samt et antal sendemaster til fælles eje. Sammen med sendemasterne overtager DR og TV2 de medarbejdere mv., som forestår den daglige drift og vedligeholdelse af sendemasterne.

12. Der er tale om delvise virksomhedsovertagelser, idet det alene er de aktiviteter, der er knyttet til sendemasterne, der overdrages af TDC til DR og TV2. TDC's øvrige aktiviteter er uberørte af overdragelsen.

13. Selve overdragelsen er opsplittet i individuelle overdragelser af såvel master som medarbejdere mv. Der er tale om individuelle overdragelser mellem forskellige juridiske enheder.

14. De anmeldte aftaler er betinget af, at Konkurrencerådet ikke har afgørende indvendinger mod konstruktionen.

Parterne

DR

15. DR er en fælles betegnelse for DR Radio, DR TV og DR Online. DR er en selvstændig licensfinansieret offentlig institution, der ledes af en bestyrelse. Generaldirektøren for DR har dog det daglige ledelsesansvar. Kulturministeren udpeger 3 ud af 13 bestyrelsesmedlemmer, men har ikke nogen instruktionsbeføjelse over for DR. Folketinget udpeger 8 medlemmer, og medarbejderne i DR udpeger de sidste 2 medlemmer.

16. DR havde i 1999 indtægter på ca. 2,8 mia. kr. ekskl. moms, skatter og afgifter. Ca. 92% af indtægterne kommer fra licensmidlerne. De resterende ca. 8% kommer fra salg af programmer og andre produkter, fra co-produktioner, sponsormidler mv. DR fastlægger selv, hvordan indtægterne skal anvendes.

TV2

17. TV2 er en selvejende institution, der består af den landsdækkende virksomhed TV2/Danmark og 8 regionale TV-virksomheder. TV2 ledes af en bestyrelse, men den administrerende direktør har det daglige ledelsesansvar. Kulturministeren udpeger 8 ud af 11 bestyrelsesmedlemmer. Medarbejderne i den landsdækkende TV2-virksomhed udpeger 1 medlem, og de regionale bestyrelser udpeger 2 medlemmer.

18. Kulturministeren har ikke nogen direkte instruktionsbeføjelse over for TV2. Selvom Kulturministeren udpeger et flertal af bestyrelsesmedlemmerne, skal ministeren ifølge forarbejderne til loven om TV2 ikke have en egentlig bestemmende indflydelse.

19. TV2 finansieres af både licens og reklamer. TV2 havde i 1999 indtægter på 1,5 mia. kr. ekskl. moms, skatter og afgifter. Med fradrag af den lovpligtige overførsel til TV2-regionerne udgjorde omsætningen ca. 1,15 mia. kr. Ca. 68% af indtægterne kommer fra reklamevirksomhed, og de resterende ca. 28% kommer fra licensmidlerne.

TDC

20. TDC er udbyder af kommunikationstjenester og tilbyder løsninger og produkter inden for telefoni, datakommunikation, faste kredsløb, systemintegration samt oplysningstjenester. Driften og vedligeholdelsen af sendemasterne mv. er ikke en del af TDC's kerneområder.

21. TDC's omsætning i år 2000 vedrørende de overdragne aktiver med henholdsvis DR og TV2 var 32,6 mio. kr. og 53,5 mio. kr. Omsætningen i relation til 3. mand var 14,2 mio. kr. Den samlede omsætning i år 2000 var således 100,3 mio. kr.

Fusionerne

22. De sendemaster, som DR og TV2 overtager i fællesskab, overdrages til et fælles oprettet selskab, Interessentskabet 4M (Interessentskabet). Interessentskabets formål er at erhverve, eje og drive de fælles sendemaster. Overdragelsen er en delvis virksomhedsovertagelse, der udgør en selvstændig fusion, jf. konkurrencelovens § 12 a, stk. 1, nr. 2.

23. De medarbejdere mv., som DR og TV2 overtager i fællesskab, overdrages til et fælles oprettet selskab, Broadcast Service Danmark A/S (Serviceselskabet). Serviceselskabets formål er at drive og vedligeholde både de fælles master og de master, som DR og TV2 overtager hver for sig. Overdragelsen er en delvis virksomhedsovertagelse, der udgør en selvstændig fusion, jf. § 12 a, stk. 1, nr. 2.

Baggrunden for overdragelserne

24. Landsdækkende TV-broadcasting kræver særligt høje sendemaster på 200-300 m. DR og TV2 er de primære broadcastere i Danmark. Driften og ejerskabet¹ af de sendemaster, som DR og TV2 anvender, ligger hos TDC. Sendemasterne er både opført for og finansieret af DR og TV2, som har uigenkaldelig brugsret til masterne.

25. TV2 har indtil dato betalt 576 mio. kr. for de af TV2 anvendte master. Der findes ikke en præcis opgørelse over, hvor meget DR indtil dato har betalt for de af DR anvendte master, men anmelder oplyser, at der er tale om et beløb i minimum samme størrelse.

26. Driften af masterne finansieres tillige af DR og TV2. TDC har for et omkostningsbestemt vederlag forestået den daglige drift og vedligeholdelse, herunder indkøb og opsætning af sendeudstyr mv. efter anvisning fra DR og TV2. TDC har endvidere forestået den ifølge mastelovgivningen lovpligtige udlejning af plads på sendemasterne til tredjemand og har drevet en dermed forbunden virksomhed med servicering af tredjemands udstyr og udleje af sendeudstyr.

27. TDC har i forbindelse med driften af masterne opbygget en drifts- og vedligeholdelsesenhed på ca. 30 medarbejdere, som er i besiddelse af en særlig specialiseret ingeniørmæssig ekspertise inden for drift og vedligeholdelse af sendemasteinstallationer. Medarbejdernes ekspertise er unik i Danmark.

28. TDC ønsker at skille sig af med sendemasterne og den dertil knyttede virksomhed for at koncentrere sig om sine kerneområder og har tilbudt DR og TV2 at købe masterne, således at hver af parterne køber de master, som de pågældende selv historisk har finansieret og brugt. De master, som både DR og TV 2 har finansieret og brugt, købes i sameje af det fælles oprettede Interessentskab.

DR og TV2 har indvilliget i at købe masterne. Den specialiserede medarbejderstab og det løsøre, der er tilknyttet driftsenheden, overdrages tillige til DR og TV2 – eller rettere til Serviceselskabet.

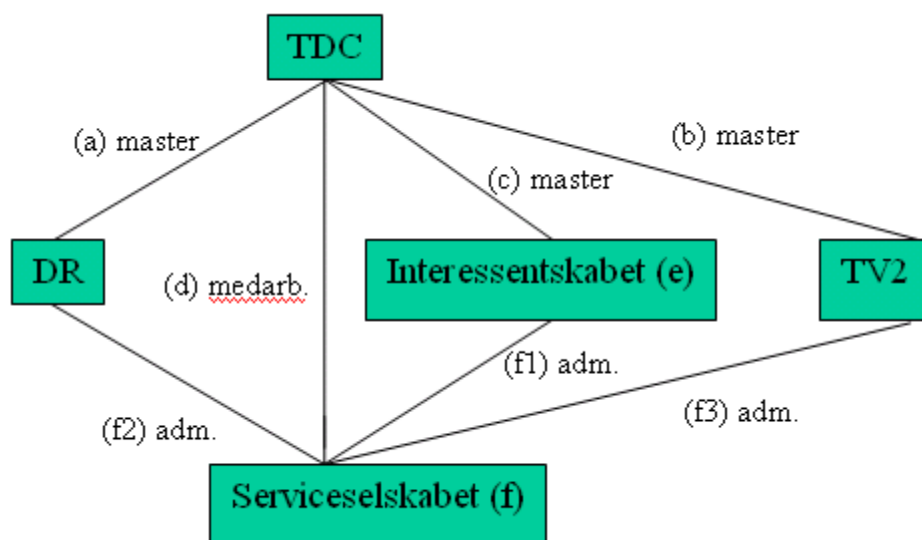
Aftalerne

29. Aftalekomplekset består af en række aftaler om overdragelse af sendemaster, medarbejdere, løvsøre mv., aftaler om stiftelse af Interessentskabet og Serviceselskabet samt en række administrationsaftaler vedrørende den daglige drift og vedligeholdelse af masterne.

30. Aftalekomplekset omfatter følgende aftaler:

- a. Aftale om overdragelse af sendemaster til DR
- b. Aftale om overdragelse af sendemaster til TV2
- c. Aftale om overdragelse af sendemaster til Interessentskabet (DR og TV2 i fællesskab)
- d. Aftale om overdragelse af medarbejdere mv. til Serviceselskabet (DR og TV2 i fællesskab)
- e. Aftale om oprettelse af Interessentskabet (interessentskabskontrakt)
- f. Aftale om oprettelse af Serviceselskabet (aktionæroverenskomst) med tilhørende administrationskontrakter mellem Serviceselskabet og henholdsvis Interessentskabet (f1), DR (f2) og TV2 (f3) om drift og vedligeholdelse af sendemasterne.

Figur 1. Aftalerne

31. Aftalerne (a)-(d) er samlet i et dokument. Selve anmeldelsen omfatter aftalerne under pkt. (c)-(f). Aftalerne under pkt. (a)-(b) er således ikke omfattet af anmeldelsen, men indgår dog i vurderingen heraf som en nødvendig forudsætning for de øvrige anmeldte aftaler.

32. Aftalerne under pkt. (c)-(d) er anmeldt efter fusionsreglerne i konkurrencelovens kapitel 4. Aftalerne under pkt. (e)-(f) er anmeldt i henhold til konkurrencelovens § 6, stk. 1, med anmodning om erklæring om ikke-indgreb efter § 9, subsidiært en individuel fritagelse efter § 8. Anmelder har anmodet om, at disse aftaler behandles sammen med fusionsanmeldelserne.

Overdragelsesaftalerne mellem TDC og DR og TDC og TV2 (a)-(b)

33. Som anført er disse aftaler om overdragelse af sendemaster mv. til henholdsvis DR og TV2 ikke omfattet af anmeldelsen, men de udgør en del af den samlede overdragelse.

34. DR og TV2 overtager henholdsvis 9 og 11 sendemaster med tilhørende grundstykker, bygninger, tilhørende løsøre og teknisk udstyr, jf. overdragelsesaftalens pkt. 3.1 og 3.4. DR og TV2 overtager endvidere det løsøre og tekniske udstyr til broadcastformål, som befinder sig i bygninger eller på sendemaster, som fortsat skal tilhøre TDC, jf. pkt. 3.2 og 3.5. Endelig overtager DR de skriftlige tekniske informationer og specifikationer, der relaterer sig til de overdragne aktiver samt alle TDC's brugsrettigheder til tredjemands ejendom, som er nødvendige for den fortsatte drift af sendestationerne, jf. pkt. 3.3 og 3.6.

35. TDC overdrager endvidere til TV2 det distributions- og kontributionsnet (radiokæde), som anvendes af TV2 til transmission, jf. pkt. 4.1.

Overdragelsesaftalen mellem TDC og Interessentskabet (c)

36. Interessentskabet overtager 4 sendemaster til fælles eje mellem DR og TV2 med tilhørende grundstykker og bygninger, jf. overdragelsesaftalens pkt. 3.7. Interessentskabet overtager endvidere de tekniske informationer og specifikationer, der relaterer sig til de overdragne aktiver samt alle TDC's brugsrettigheder til tredjemands ejendom, som er nødvendige for den fortsatte drift af sendestationerne, jf. pkt. 3.8.

Overdragelsesaftalen mellem TDC og Serviceselskabet (d)

37. Serviceselskabet overtager de medarbejdere, der hos TDC hidtil har været beskæftiget med anlæg, drift og vedligeholdelse af sendestationerne, jf. overdragelsesaftalens pkt. 7.1, samt diverse løsøre (biler, instrumenter mv.), jf. pkt. 3.9.

38. Serviceselskabet overtager endvidere den virksomhed, som TDC har drevet vedrørende spredning af radio- og TV-programmer for lokale radio- og TV-stationer, jf. pkt. 8.1. Overdragelsen sker ved, at TDC anmoder de enkelte lokale radio- og TV-stationer om at give samtykke til, at Serviceselskabet indtræder i aftalen på uændrede vilkår, jf. pkt. 8.2. Hvis der ikke kan opnås samtykke, opsiges aftalen af TDC med det i aftalen fastsatte opsigelsesvarsel.

Oprettelsen af Interessentskabet (e)

39. Interessentskabet er et joint venture oprettet af DR og TV2. Det er Interessentskabets formål at erhverve, eje og drive de 4 fælles sendemaster. Erhvervelsen sker med henblik på DR's og TV2's fælles benyttelse og drift heraf. Den anmeldte interessentskabskontrakt fastlægger rammerne for DR's og TV2's besiddelse af sendemasterne.

40. Både DR og TV2 er berettiget til at benytte masterne og de tilknyttede faciliteter. Kun i fællesskab har parterne ret til at lade tredjemand benytte masterne, jf. kontraktens § 3.5.

41. Det følger af kontraktens § 3.6, at *"Interessenterne er enige om, at adgang for tredjemand til at benytte sendemasterne meddeles på gennemsigtige og ikke-diskriminerende vilkår i overensstemmelse med den til enhver tid gældende mastelovgivning og de til enhver tid gældende brancheaftaler, idet bemærkes, at interessenterne har til hensigt at indgå en brancheaftale vedrørende maste- og antenneadgang i højden over 100 meter, som vil blive anmeldt til Konkurrencestyrelsen."*

42. DR og TV2 kan vederlagsfrit benytte sendemasterne, jf. § 12.1.² For tredjemands benyttelse af masterne fremgår det af kontraktens § 12.3, at *"For telekommunikation sker benyttelsen på vilkår fastsat i den til enhver tid gældende brancheaftale for telekommunikation eller i mangel heraf på vilkår fastsat i den til enhver tid gældende Mastelov. For broadcast sker benyttelsen på vilkår fastsat i den til enhver tid gældende Mastelov, indtil der måtte blive en brancheaftale for broadcast."*

43. Interessentskabet ledes af DR og TV2 i forening, jf. § 9.1. Interessentskabskontrakten er uopsigeligt bindende for DR og TV2, så længe de er interessenter i selskabet, jf. § 17.1.

Oprettelsen af Serviceselskabet (f)

44. Serviceselskabet er et joint venture oprettet af DR og TV2. Den anmeldte aktionæroverenskomst har til formål at regulere DR's og TV2's fremtidige samarbejde om Serviceselskabet.

45. Selskabets formål er at drive og vedligeholde såvel DR's og TV2's egne master som de fælles master. Det fremgår således af aktionæroverenskomstens § 3.1, at *"Selskabets formål er at udføre anlægsarbejder, drift og vedligeholdelse af sendestationer og sendeudstyr samt anden hermed beslægtet virksomhed, herunder administration af udlejning af udstyr og ledig mastekapacitet samt eventuelle multiplexoperatørvirksomhed³, EPG- (Electronic Programme Guide)⁴ operatørvirksomhed og CA- (Conditional Access)⁵ operatørvirksomhed."*

46. Der er i aktionæroverenskomstens § 3.4 indsat en tilsvarende bestemmelse som i interessentskabskontraktens § 3.6, jf. pkt. 41, om tredjemands adgang til at benytte sendemasterne på åbne og ikke-diskriminerende vilkår.

47. Serviceselskabet ledes af en bestyrelse på 4 medlemmer. DR og TV2 udpeger hver 2 medlemmer, og DR og TV2 vælger på skift henholdsvis en formand og næstformand for bestyrelsen, jf. § 4.1. Bestyrelsen ansætter en direktør til varetagelse af den daglige drift i Serviceselskabet, jf. § 4.4.

48. Så længe DR og TV2 er aktionærer i Serviceselskabet er de pålagt en konkurrenceklausul. Klausulen afskærer dem fra at påbegynde eller blive økonomisk interesserede i nogen virksomhed, der konkurrerer med Serviceselskabets virksomhed, medmindre den må anses for uvæsentlig, jf. § 10.1.

49. DR og TV2 har endvidere i aktionæroverenskomsten forpligtet sig til at opfylde deres forpligtelser i henhold til de indgåede administrationskontrakter (f1)-(f3), jf. § 3.2. Administrationskontrakterne er en integreret del af aktionæroverenskomsten.

Administrationskontrakterne (f1)-(f3)

50. Der er mellem Serviceselskabet og henholdsvis DR, TV2 og Interessentskabet indgået stort set enslydende administrationskontrakter vedrørende driften, vedligeholdelsen og administrationen af sendemasterne.

51. Serviceselskabet påtager sig ifølge aftalernes § 3.1 at forestå administration, drift og vedligeholdelse af sendestationer og sendeudstyr samt eventuelle senere anlægsarbejder (der oprettes særskilt kontrakt ved større anlægsarbejder). Serviceselskabet skal endvidere forestå administration af tredjemands brug af sendestationer og –udstyr, herunder anlæg, drift og service i aftalt omfang samt indgåelse af lejekontrakter, opkrævning og afregning af lejeudgifter.

52. Vedligeholdelse udføres i overensstemmelse med vedligeholdelsesplaner, der udarbejdes af DR, TV2 og Interessentskabet i samråd med Serviceselskabet, jf. aftalernes § 3.5.

53. Lejeindtægter fra tredjemands brug af sendestationer og –udstyr afregnes kvartalsvis til henholdsvis DR, TV2 og Interessentskabet efter fradrag af driftsudgifter og et administrationsbidrag på 10% af lejeindtægten, jf. § 3.7.

Regulering

54. Lov om etablering og fælles udnyttelse af master til radiokommunikationsformål⁶ (masteloven) regulerer tredjemands adgang til de master, som DR, TV2 og Interessentskabet overtager fra TDC. Loven sikrer, at tredjemand har adgang til antennepositioner på masterne på åbne og ikke-diskriminerende vilkår.

55. Ejere af master til radiokommunikationsformål skal imødekomme anmodninger fra andre om fælles udnyttelse af en mast og eventuelle tilhørende bygninger mv., jf. mastelovens § 2, stk. 1. Dette gælder også, hvor den fælles udnyttelse vil kræve udbygning eller udskiftning af den pågældende mast, jf. § 2, stk. 3. Anmodningen kan dog afslås, hvis der foreligger tekniske hindringer for den fælles udnyttelse, jf. § 2, stk. 4.⁷

56. Imødekommelse af en anmodning forudsætter, at ansøgeren fra Telestyrelsen har fået tilladelse til anvendelse af radiofrekvenser, medmindre denne er undtaget herfra, og at fornødne tilladelser fra landzone- og bygningsmyndigheder foreligger, jf. § 2, stk. 5 og 6.

57. De lokale landzone- og bygningsmyndigheder kan give påbud til masteejere om fælles udnyttelse, hvis en anmodning uberettiget afslås, jf. § 3.

58. Hvis der opstår tvist om betalingen for den aftalte eller påbudte fælles udnyttelse, er masteejeren som minimum berettiget til fuld erstatning svarende til den, der er fastsat i Grundlovens § 73 for indgreb i ejendomsretten, jf. § 5.

59. Der er endvidere i loven en hjemmel for Forskningsministeren til at fastsætte yderligere regler om betaling, jf. § 7. Det fremgår af bemærkningerne hertil, at hjemlen ikke vil blive udnyttet, hvis der indgås tilfredsstillende brancheaftaler, som er åbne for alle på gennemsigtige og ikke-diskriminerende vilkår. Det forudsættes ifølge bemærkningerne, at betalingen er større end den, der er sikret i tilfælde af uenighed, jf. § 5. Dette indebærer en deling af alle relevante drifts- og etableringsomkostninger samt en rimelig fortjeneste til masteejeren.⁸

60. Anmelder har oplyst, at DR og TV2 agter at indgå en brancheaftale, der fastlægger objektive og ikke-diskriminerende vilkår for tredjemands adgang til masterne (over 100 meter) til brug for broadcast.⁹ Brancheaftalen vil indeholde vilkår for tredjemands betaling for adgangen. Aftalen vil blive anmeldt til Konkurrencestyrelsen.

Markedsbeskrivelse

61. Der eksisterer i Danmark 12 sendemaster på ca. 300 meter og 8 sendemaster på ca. 200 meter. Samtlige 20 sendemaster overdrages til DR, TV2 og Interessentskabet. TV2 overtager 11 sendemaster på ca. 300 meter, Interessentskabet overtager 1 sendemast på ca. 300 meter, og DR overtager 8 sendemaster på ca. 200 meter.

62. Der eksisterer endvidere et ukendt, men dog begrænset antal master på ca. 150 meter. DR overtager 1 mast på ca. 150 meter, og Interessentskabet overtager 3 master på ca. 150 meter. De øvrige master ejes af TDC og Forsvarsministeriet. Der findes endelig et stort og ukendt antal¹⁰ master på under 150 meter. DR og TV2 ejer ingen af disse master.

Tabel 1. Fordeling af sendemaster¹¹

	300 m	200 m	150 m	I alt
DR		8	1	9
TV2	11			11
I/S	1		3	4
I alt	12	8	4	24

63. Landsdækkende jordbaseret TV-broadcasting kræver høje sendemaster.¹² Jo højere antennerne er placeret på masterne, des bredere er dækningsområdet som udgangspunkt.¹³ De master, som DR og TV2 sender TV fra, er op til ca. 200-300 meter høje og er de højeste i Danmark. DR sender hovedsagligt i VHF, medens TV2 sender i UHF. Toppen af masterne på ca. 300 meter benyttes i dag fortrinsvis til TV2's udsendelse af TV på UHF¹⁴. DR udsender dog også TV fra TV2's antenner. Toppen af masterne på ca. 200 meter benyttes udelukkende til DR's udsendelse af TV på VHF.

64. Det er muligt at TV-broadcaste fra lavere højder end 200-300 meter. DR2 sender således fra antenner placeret i lavere højder. Også lokale TV-stationer, der sender til et begrænset geografisk dækningsområde og ikke har behov for så høj masteplacering, sender fra lavere højder.¹⁵ Mange lokal-TV-stationer har i dag deres antenner placeret på UHF- og VHF-masterne,¹⁶ men det er også muligt at sende lokal-TV fra andre master, siloer, skorstene mv.

65. Radio-broadcasting¹⁷ kræver ikke nær så høj masteplacering som TV-broadcasting, hvad enten det er landsdækkende eller lokalt, og antennerne er derfor placeret længere nede på masterne. Hvis der er tale om landsdækkende radio (DR), er antennerne placeret i ca. 150 meters højde. Antenner til udsendelse af lokalradio placeres lavere på masterne og ofte helt ned til ca. 40 meters højde. En placering i UHF- og VHF-masterne er således ikke en forudsætning for udsendelse af lokalradio.

66. Mobiltelefoni, politiets radio mv. kræver ikke høj masteplacering, og antennerne placeres typisk i ca. 50 meters højde og derunder.¹⁸ Dette betyder, at antenner til fx mobiltelefoni, der kræver mange master, overvejende sidder på master, der ikke tilhører DR, TV2 eller Interessentskabet.

Tabel 2. Masteudnyttelse¹⁹

Højde	Udnyttelsesformål
300 m	TV-broadcasting på UHF (TV2 + DR)
200 m	TV-broadcasting på VHF (DR1)
150 m	Radio-broadcasting (DR) + hjælpesendere til DR og TV2
100-150 m	Lokal-TV, DR2 + hjælpesendere til DR1 og TV2
<100 m	Lokalradio og TV, mobiltelefoni, politiet, forsvaret

67. DR og TV2 vil således fremover være blandt de få, der råder over placeringer over 100 meters højde og de eneste, der råder over placeringer i højder over 150 meter.²⁰ Hvis en TV-station fx ønsker at sende landsdækkende TV, er denne nødt til at få placeret antenner eller dele de eksisterende antenner i de master, som DR, TV2 og Interessentskabet overtager.

68. Ved brug af de eksisterende VHF-master samt en række hjælpesendere opnår DR i dag landsdækning med 3 (snart 4) FM-programmer og ét TV-program.²¹ Ved brug af de eksisterende UHF-master samt en række hjælpesendere opnår TV2 i dag landsdækning med ét TV-program.²² Både DR og TV2 har således foruden deres egne master og sendere brug for en række hjælpesendere. Disse hjælpesendere er fortrinsvis placeret på TDC's master.

69. Der er ikke valgfrihed mellem de høje masteplaceringer. Telestyrelsen, der tildeler frekvenser og giver sendetilladelser, giver ikke ansøgeren nogen valgfrihed. Tilladelsen angiver klart fra hvilke master og antenner, der kan sendes, og i hvilken højde. Frekvenstildelingene skal bl.a. koordineres med nabolande, forinden en tilladelse gives, så der ikke opstår forstyrrelser på frekvenserne.

70. Når der er tale om adgang til en høj mastepacering udgør den enkelte mast et unikt geografisk marked på grund af manglen på alternativer i det relevante dækningsområde for masten.²³ Hver enkel mast udgør således i sig selv et monopol.

71. For dem, som ikke har behov for en høj mastepacering, fx teleselskaber og lokalradioer, er der alternativer til de master, der tilhører DR, TV2 og Interessentskabet (fx lavere master, antenner, højhuse, siloer og skorstene). Der er således i modsætning til de høje masteplaceringer valgfrihed med hensyn til placering inden for det område, tilladelsen vedrører, forudsat at sendefrekvensen kan koordineres med berørte naboområder på den ønskede geografiske lokalitet. Det er endvidere en forudsætning, at der ved valg af lokalitet sikres en rimelig dækning af det område, tilladelsen vedrører.

Høring

72. Styrelsen har den 27. juni 2001 offentliggjort, at fusionerne er anmeldt, og at interesserede parter kan komme med bemærkninger til fusionerne, jf. § 12 b, stk. 2. Derudover har styrelsen opfordret udvalgte virksomheder, foreninger mv. til at fremkomme med bemærkninger.

73. Kulturministeriet har ikke haft nogen bemærkninger eller indvendinger til overdragelserne. IT- og Forskningsministeriet er alene fremkommet med oplysninger af mere teknisk karakter og har ikke haft nogen indvendinger imod overdragelserne.

74. Der er fra kommercielle TV-stationers side udtrykt betænkeligheder ved, at DR og TV2 som statslige TV-stationer får styrket deres i forvejen meget betydelige konkurrencemæssige fordele yderligere ved overtagelsen af ejerskabet til sendenet, og at dette som minimum må forudsætte, at der sikres tredjemand adgang til sendenet på lige og ikke-diskriminerende vilkår.

75. Forenede Danske Antenneanlæg anser det for betænkeligt, at ejerskabet til infrastrukturen til brug for den jordbaserede udsendelse af landsdækkende radio- og TV kommer til at ligge hos DR og TV2. Disse ressourcer er stærkt begrænsede og meget attraktive, og ejerskabet giver dem en særstilling i forhold til andre operatører og/eller programleverandører, som måtte ønske at udsende fra den samme infrastruktur.

76. Endelig har et sendesamvirke udtrykt betænkeligheder ved overdragelserne. TDC overdrager ikke alle sine sendemaster, men beholder selv nogle, der bl.a. bruges til mobiltelefoni og lokalradio- og TV. Derimod har TDC overdraget samtlige drifts- og handelsaftaler, som er indgået med tredjemand om etablering, drift og vedligeholdelse af sendeanlæg til lokalradio- eller TV.

77. Sendesamvirket er utilfreds med, at de fremover skal betale masteleje til Serviceselskabet, når det er TDC, der ejer masten. Sendesamvirket finder det betænkeligt, at kommercielle TV-stationer som DR og TV2 får bestemmelse over den sendevej, som betjener lokale TV-stationer.

Vurdering

78. Der er ved indgåelsen af aftalerne tale om udøvelse af en økonomisk aktivitet, der er omfattet af konkurrencelovens § 2, stk. 1.

De relevante markeder

79. Det anmeldte aftalekompleks berører følgende markeder:

- 1) markedet for leje af masteplads
- 2) markedet for administration
- 3) markedet for køb og udlejning af sendeudstyr
- 4) markedet for drift og vedligeholdelse af mastekonstruktioner
- 5) markedet for drift og vedligeholdelse af masteinstallationer

Ad 1) Markedet for leje af masteplads

80. Dette marked kan underopdeles i 2 markeder; markedet for leje af henholdsvis høje og lave masteplaceringer.

81. Hvis en høj masteplacering ønskes med henblik på landsdækkende TV-spredning, er der ingen alternativer til VHF- og UHF-masterne, jf. pkt. 70. Hver enkel mast udgør et monopol og et unikt geografisk marked. Mastelovgivningen indebærer, at der næppe opføres flere høje master, og så længe der inden for hver masts geografiske dækningsområde ikke findes alternative placeringsmuligheder, udgør hver mast et monopol.

82. Hvis der er tale om en lav masteplacering (under 100 meter), er der alternativer til VHF- og UHF-masterne, fx lavere master, højhuse, skorstene, siloer mv., jf. pkt. 71. Lave placeringer på

VHF- og UHF-masterne er en del af det samme marked som andre lave placeringsmuligheder i det lokale område.

Ad 2) Markedet for administration

83. Indgåelse af lejeaftaler med tredjemand, herunder beregning, opkrævning og afregning af leje, er en praktisk administrativ opgave, som ikke forudsætter særlig teknisk viden om masteudstyr mv.

84. Denne opgave ville kunne udføres af virksomheder, der har erfaring inden for administration, fx ejendomsadministration. Sprogproblemer mv. vil muligvis kunne give anledning til vanskeligheder for en udenlandsk virksomhed, hvorfor det geografiske marked er Danmark.

Ad 3) Markedet for udlejning af sendeudstyr

85. Det sendeudstyr, der kan lejes hos Serviceselskabet, kan både købes og lejes hos en række andre danske og udenlandske virksomheder. Det geografiske marked er dermed større end Danmark.

Ad 4) Markedet for drift og vedligeholdelse af mastekonstruktionerne

86. Der er forskel på den tekniske viden, der er påkrævet for at foretage drift og vedligeholdelse af henholdsvis selve mastekonstruktionen og de installationer, der er på masten.

87. Drift og vedligeholdelse af selve mastekonstruktionen (herunder udskiftning og installation af nye antenner, maling af master mv.) forudsætter samme tekniske viden, uanset om der er tale om en mast på under eller over 100 meter. Det er dog en nødvendig forudsætning, at de, som foretager driften og vedligeholdelsen, har den fornødne tekniske viden og know-how.

88. En ingeniørvirksomhed med den nødvendige viden og erfaring - såvel dansk som udenlandsk - vil kunne forestå driften og vedligeholdelsen af mastekonstruktioner i Danmark.²⁴ Det geografiske marked er derfor større end Danmark.

Ad 5) Markedet for drift og vedligeholdelse af masteinstallationer

89. Dette marked kan underopdeles i 2 markeder; markedet for drift og vedligeholdelse af henholdsvis højt og lavt placerede masteinstallationer.

90. Drift og vedligeholdelse af højt placerede installationer i VHF- og UHF-masterne, herunder antenner og kabler, er en opgave, der kræver højt specialiseret viden. Der er tale om store sendere med høje effekter og med tilhørende omfangsrige antenner, der er placeret højt oppe i masterne. Anmelder skønner, at de ca. 30 medarbejdere, der overdrages fra TDC til Serviceselskabet, reelt er de eneste i Danmark, der har den fornødne tekniske viden til at foretage driften og vedligeholdelsen af installationerne.

91. En sikker drift af masterne er nødvendig bl.a. af hensyn til den forpligtelse, som DR og TV2 har til at udsende beredskabsmeddelelser til befolkningen, jf. radio- og fjernsynsloven.

92. Driften og vedligeholdelsen forudsætter, at medarbejderne er placeret rundt omkring i landet i forhold til masterne og driver disse på skift i døgndrift. Selvom lignende ekspertise må formodes at

kunne indhentes i udlandet, vil dette formentlig kunne give problemer bl.a. i relation til opretholdelse af et sikkert nødberedskab. Det relevante geografiske marked er derfor Danmark.

93. Hvis der derimod er tale om lavt placerede installationer, kan driften og vedligeholdelsen godt udføres af andre end de ca. 30 specialiserede medarbejdere. Disse installationer adskiller sig ikke væsentligt fra andre installationer på lavere master, bygninger mv. Det vurderes, at der i Danmark er en del personer, der er i stand til at udføre dette arbejde. Det geografiske marked er næppe større end Danmark.

Konkurrencelovens regler om fusionskontrol

94. Aftalerne under pkt. (a)-(d) udgør særskilte fusioner, jf. konkurrencelovens § 12 a, stk. 1, nr. 2, idet DR og TV2 både hver for sig og tilsammen erhverver den direkte kontrol over en del af TDC's virksomhed.

Bestemmelserne i konkurrencelovens kapitel 4 om fusionskontrol finder alene anvendelse, hvis omsætningskravene i § 12, stk. 1, er opfyldt. De deltagende virksomheder skal tilsammen have en samlet årlig omsætning i Danmark på mindst 3,8 mia. kr., og mindst to af de deltagende virksomheder skal hver især have en samlet årlig i Danmark på mindst 300 mio. kr.

Overdragelse af sendemaster mv. til henholdsvis DR og TV2 (a)-(b)

95. TDC overdrager 9 sendemaster til DR og 11 sendemaster til TV2 til individuel eje. Der er tale om to delvise virksomhedsovertagelser og dermed to selvstændige fusioner, jf. konkurrencelovens § 12 a, stk. 1, nr. 2, som i relation til omsætningskravene skal vurderes hver for sig.

96. Ved vurderingen af overdragelserne er det alene omsætningen i TDC, der relaterer sig til de overdragne aktiviteter, der skal medregnes, samt henholdsvis DR's og TV2's omsætning. Omsætningen vedrørende de overdragne aktiviteter overstiger ikke 300 mio. kr., og kravet om at mindst to af de deltagende virksomheder har en omsætning i Danmark på mindst 300 mio. kr. er dermed ikke opfyldt i nogen af fusionerne. Kun DR og TV2 opfylder omsætningskravet på de 300 mio. kr.²⁵

97. Fusioner, der ikke er omfattet af konkurrencelovens regler om fusionskontrol, er ikke anmeldelsespligtige. Dette betyder, at fusionerne heller ikke kan vurderes efter lovens regler om konkurrencebegrænsende aftaler. De omhandlede fusioner indgår dog som en nødvendig forudsætning for de aftaler, der er omfattet af anmeldelsen.

Overdragelse af sendemaster mv. til Interessentskabet (c)

98. TDC overdrager 4 fælles sendemaster til Interessentskabet. Overdragelsen er en delvis virksomhedsovertagelse, som udgør en fusion, jf. konkurrencelovens § 12 a, stk. 1, nr. 2.

99. Der er tale om en anmeldelsespligtig fusion, idet omsætningskravet i § 12, stk. 1, nr. 1, er opfyldt. DR og TV2, der tegner Interessentskabet, har tilsammen en årlig omsætning i Danmark, der overstiger 3,8 mia. kr., og de har begge en årlig omsætning på mindst 300 mio. kr. i Danmark.

100. Fusionen må derfor ikke gennemføres, før Konkurrencerådet har godkendt den, jf. § 12 c, stk. 5. En fusion, der ikke skaber eller styrker en dominerende stilling, der bevirker, at den effektive konkurrence hæmmes betydeligt, skal godkendes, jf. § 12 c, stk. 2. Der er tale om kumulative betingelser.

Markedet for leje af masteplads f.s.v.a. høje masteplaceringer

101. TDC har forud for overdragelsen været dominerende på markedet for leje af masteplads, når der er tale om høje masteplaceringer. Selvom DR og TV2 har finansieret masterne og haft en uigenkaldelig brugsret hertil, har det været TDC, der i kraft af det formelle ejerskab har været dominerende.

102. Det er styrelsens opfattelse, at der ved Interessentskabets erhvervelse af de fælles master – og dermed skiftet i ejerskabet - skabes en ny dominerende stilling. Det forhold, at hver enkel mast udgør et unikt geografisk marked på grund af manglen på alternativer i det relevante dækningsområde, indebærer, at Interessentskabet i relation til den enkelte mast er dominerende.²⁶

103. Uanset til hvem og til hvor mange TDC måtte vælge at overdrage masterne, ville de også hver især komme til at indtage en dominerende stilling som følge af den enkelte masts monopol.

104. En godkendelse af fusionen forudsætter, at den dominerende stilling ikke hæmmer den effektive konkurrence betydeligt.

105. For så vidt angår en høj masteplacering er der ingen alternativer til UHF- og VHF-masterne. TDC har hidtil været den eneste, der har rådet over master over 150 meter, og der eksisterer kun ganske få master på ca. 150 meter, som ikke er omfattet af overdragelsen. Der er således ikke nogen *faktisk konkurrence* på de høje masteplaceringer. Og den eksisterende mastelovgivning og de bagvedliggende hensyn til miljøet betyder, at der næppe i fremtiden opføres yderligere høje master, der geografisk og dækningsmæssigt ville kunne konkurrere med de eksisterende master på de høje placeringer.

106. Med de eksisterende master er det således vanskeligt at skabe en *potentiel konkurrence* hvad adgangen til høje mastepositioner angår. Digitaliseringen af det jordbaserede sendenet vil indebære, at der skabes muligheder for flere sendepositioner på de eksisterende VHF- og UHF-master.²⁷ Det vil være Telestyrelsen, der tildeler sendetilladelser, og den pågældende operatør vil fortsat skulle have adgang til VHF- eller UHF-masterne. Digitaliseringen indebærer derfor ikke en potentiel konkurrence på dette marked.

107. Det er muligt, at udviklingen af bredbåndsnettet²⁸ med tiden vil kunne udgøre en potentiel konkurrence til de høje placeringer i det jordbaserede sendenet. Det er dog endnu for tidligt at vurdere, om dette vil være tilfældet.

108. Det er derfor ikke muligt at udlede, at skabelsen af den dominerende stilling direkte hæmmer den effektive konkurrence betydeligt, når der ikke er nogen faktisk eller potentiel konkurrence på udbudssiden.

109. DR og TV2, der er de to største broadcast-virksomheder i Danmark, opnår ved overdragelserne fuld kontrol over samtlige eksisterende sendemaster over 150 meter. De betæneligheder, som dette

kan give anledning til i relation til tredjemands adgang til høje mastepositioner, er der efter styrelsens opfattelse taget højde for i bestemmelserne om tredjemands adgang til masterne på åbne og ikke-diskriminerende vilkår i interessentskabskontrakten og aktionæroverenskomsten.

110. Disse bestemmelser vil sammen med den brancheaftale, som DR og TV2 indgår, og som vil blive anmeldt til Konkurrencestyrelsen, sikre, at tredjemand ikke tilbydes urimelige vilkår eller priser, der kan begrænse deres adgang til markedet.

Markedet for leje af mastelads f.s.v.a. lave mastelaceringer

111. For så vidt angår lave mastelaceringer (under 100 meter) eksisterer der i dag et stort men ukendt antal master, skorstone, siloer mv., der kan bruges til bl.a. mobiltelefoni og lokalradio- og TV. Selvom den geografiske placering spiller en væsentlig rolle, er der dog i forhold til de høje mastelaceringer alternativer og valgfrihed. Telestyrelsen bestemmer ikke på samme måde som ved de høje mastelaceringer fra hvilken mast eller lign., der skal sendes.

112. Interessentskabets master udgør en mindre del i forhold til de alternative placeringsmuligheder, der findes. Interessentskabet er således ikke dominerende på de lave mastelaceringer. Der eksisterer således en *faktisk og potentiel konkurrence* på dette marked for lave mastelaceringer.

113. Det er styrelsens opfattelse, at fusionen ikke vil hæmme konkurrencen betydeligt på dette marked, og at bl.a. bestemmelserne i interessentskabskontrakten og aktionæroverenskomsten vil sikre tredjemand adgang også til lave mastelaceringer på VHF- og UHF-masterne på rimelige og konkurrencedygtige vilkår.

Konklusion

114. Det er styrelsens vurdering, at fusionen ikke skaber eller styrker en dominerende stilling, der bevirker, at den effektive konkurrence hæmmes betydeligt, jf. § 12 c, stk. 2, hvorfor fusionen kan godkendes.

Overdragelse af medarbejdere mv. til Serviceselskabet (d)

115. TDC overdrager til Serviceselskabet de medarbejdere mv., der hidtil har været beskæftiget med driften og vedligeholdelsen af mastestationerne. TDC overdrager endvidere den virksomhed, som TDC har drevet vedrørende spredning af radio- og TV-programmer for lokale radio- og TV-stationer (eksisterende aftaler med tredjemand).

116. Der er tale om en delvis virksomhedsovertagelse, som udgør en fusion, jf. konkurrencelovens § 12 a, stk. 1, nr. 2.

117. Der er tale om en anmeldelsespligtig fusion, idet omsætningskravet i § 12, stk. 1, nr. 1, er opfyldt. DR og TV2, der tegner Serviceselskabet, har tilsammen en årlig omsætning i Danmark, der overstiger 3,8 mia. kr., og de har begge en årlig omsætning på mindst 300 mio. kr. i Danmark, jf. ovenfor.

118. Spørgsmålet er, om fusionen skaber eller styrker en dominerende stilling, der bevirker, at den effektive konkurrence hæmmes betydeligt, jf. § 12 c, stk. 2.

119. De medarbejdere mv., der overdrages til Serviceselskabet, skal stå for driften og vedligeholdelsen af masterne (herunder nogle af TDC's master) og de opgaver, der er forbundet hermed. Dette indebærer drift og vedligeholdelse af masteinstallationer og mastekonstruktioner²⁹ samt de administrative opgaver, der er forbundet med udleje af masteplads og udstyr til tredjemand.

Markedet for drift og vedligeholdelse af højt placerede masteinstallationer

120. For så vidt angår driften og vedligeholdelsen af højt placerede masteinstallationer er der tale om medarbejdere, som udfører højt specialiserede driftsopgaver. Der er tale om store sendere med høje effekter og med tilhørende omfangsrige antenner, der er placeret højt oppe på UHF- og VHF-masterne.

121. De medarbejdere, der udfører denne drift og vedligeholdelse, kan ikke erstattes af andre ingeniører, som ikke har den fornødne tekniske viden og ekspertise på området. Der er således ikke andre ingeniører mv. i Danmark, der uden den fornødne oplæring kan konkurrere med Serviceselskabets tekniske medarbejdere om udførelse af disse drifts- og vedligeholdelsesopgaver.

122. Det er på denne baggrund styrelsens opfattelse, at der ved overdragelsen af medarbejdere mv. til Serviceselskabet skabes en ny dominerende stilling på markedet for drift og vedligeholdelse af højt placerede installationer på VHF- og UHF-masterne.

123. Eftersom der ikke er andre, der kan konkurrere med disse medarbejdere, er der ikke nogen *faktisk konkurrence* på markedet for drift og vedligeholdelse af disse masteinstallationer. Muligheden for at skabe *potentiel konkurrence* afhænger bl.a. af mulighederne for at oplære et tilstrækkeligt antal ingeniører, der kan udføre de pågældende drifts- og vedligeholdelsesopgaver uafhængigt af Serviceselskabet, af mulighederne for at hente tilstrækkeligt kvalificeret arbejdskraft i udlandet og af mulighederne for at splitte Serviceselskabets medarbejdere op i flere enheder/organisationer.

124. En opsplitning af medarbejderne, som umiddelbart er den mest indlysende mulighed for at skabe potentiel konkurrence, er ikke hensigtsmæssig hverken økonomisk eller rationelt, idet det fortsat skal være muligt at opretholde et landsdækkende og fungerende døgnberedskab. En opsplitning ud fra geografiske kriterier (fx at nogle tog sig af Jylland og andre af Sjælland og Fyn) ville ikke skabe konkurrence, og en opsplitning efter andre kriterier ville forøge ressourcebelastningen betydeligt.

125. Fusionen kan derfor ikke siges direkte at hæmme den effektive konkurrence betydeligt, idet der ikke er nogen faktisk og næppe heller potentiel konkurrence på udbudssiden på dette marked.

Markedet for drift og vedligeholdelse af lavt placerede masteinstallationer

126. For så vidt angår driften og vedligeholdelsen af lavt placerede masteinstallationer, vil andre end Serviceselskabets tekniske medarbejdere kunne udføre disse opgaver. De personer, der allerede i dag udfører drifts- og vedligeholdelsesopgaver på installationer på master, bygninger, siloer mv., der ikke ejes af DR, TV2, Interessentskabet eller TDC³⁰, er i stand til at udføre dette arbejde. Der er således både *faktisk og potentiel konkurrence* på dette marked.

127. Da det primært er DR's og TV2's udstyr, der i dag er placeret på de overtagne master, må fusionens virkninger på markedet for drift og vedligeholdelse af lavt placerede masteinstallationer være begrænsede.

Markedet for drift og vedligeholdelse af mastekonstruktioner

128. I relation til markedet for drift og vedligeholdelse af mastekonstruktioner synes fusionen ikke at skabe eller styrke en dominerende stilling, der hæmmer konkurrencen betydeligt. Opgaven med vedligeholdelsen af masterne vil som hidtil blive udliciteret til ingeniørfirmaer. Fusionens virkninger på dette marked er begrænsede.

Markedet for henholdsvis administration og udlejning af sendeudstyr

129. Heller ikke i relation til markedet for administration og markedet for udlejning af sendeudstyr skaber eller styrker fusionen en dominerende stilling, der hæmmer konkurrencen betydeligt. Fusionen har ikke nogen væsentlige virkninger på disse markeder.

Konklusion

130. Det er Konkurrencestyrelsens vurdering, at fusionen ikke skaber eller styrker en dominerende stilling, der bevirker, at den effektive konkurrence hæmmes betydeligt, jf. § 12 c, stk. 2, og at fusionen derfor kan godkendes.

131. Det bemærkes for så vidt angår de eksisterende aftaler med lokale radio- og TV-stationer, som Serviceselskabet overtager, jf. pkt. 115, at aftalerne overtages på uændrede vilkår, og at de opgaver, der vil blive varetaget vil være drift og vedligeholdelse af masteinstallationer, administration og udlejning af udstyr. Overtagelsen af disse opgaver vil have begrænsende virkninger på de relevante markeder.

Oprettelsen af Interessentskabet (e)

132. Ved stiftelsen af Interessentskabet opretter DR og TV2 et joint venture. Stiftelsen af et joint venture udgør en fusion, der skal anmeldes, dels hvis omsætningskravene i § 12, stk. 1, er opfyldt, og dels hvis der er tale om et selvstændigt fungerende joint venture, jf. § 12 a, stk. 2.

133. Omsætningskravet er opfyldt.

134. Hvorvidt der er tale om et selvstændigt fungerende joint venture afhænger af, om joint venturet varetager en selvstændig erhvervsvirksomheds samtlige funktioner, jf. § 12 a, stk. 2.³¹ Joint venturet må således agere aktivt på et marked, hvor det varetager alle de funktioner, der normalt varetages af andre virksomheder, der opererer på det samme marked. Det forudsættes dermed, at joint venturet har en ledelse, der helliger sig virksomhedens daglige aktiviteter, og at joint venturet har adgang til tilstrækkelige ressourcer, herunder finansielle midler, personale og aktiver, til at kunne udføre sine forretningsmæssige aktiviteter på et varigt grundlag.

135. Anmelder har anført, at Interessentskabet er opført på et varigt grundlag, idet interessentskabskontrakten er uopsigeligt bindende for moderselskaberne (DR og TV2), så længe de

er interessenter i selskabet, men at dette skulle være det eneste forhold, der taler for, at Interessentskabet er et selvstændigt fungerende joint venture.

136. DR og TV2 overdrager ifølge anmelder ikke personale eller aktiver til Interessentskabet, og selskabets eneste funktion er at etablere et fælles ejerskab og stille masterne til rådighed for DR og TV2 samt varetage deres interesser i relation til drift, vedligeholdelse og administration i forhold til Serviceselskabet.

137. Ifølge interessentskabskontrakten er det selskabets formål at erhverve, eje og drive de 4 fælles sendestationer. Interessentskabet ledes i fællesskab af DR og TV2. Der er ikke noget, der tyder på, at Interessentskabet vil have en uhindret adgang til at råde over de sendemaster mv., der ejes af DR og TV2 i fællesskab, og Interessentskabets forretningsmæssige aktiviteter synes dermed ikke at blive udøvet selvstændigt i forhold til DR og TV2.

138. Allerede af den grund er det styrelsens vurdering, at oprettelsen af Interessentskabet ikke kan anses for et selvstændigt fungerende joint venture. Der er derfor ikke tale om en fusion i konkurrencelovens forstand.

139. Oprettelsen af Interessentskabet skal herefter vurderes efter konkurrencelovens regler om konkurrencebegrænsende aftaler, jf. nedenfor.

Oprettelsen af Serviceselskabet (f)

140. Ved stiftelsen af Serviceselskabet opretter DR og TV2 et joint venture. Hvorvidt oprettelsen af selskabet er en anmeldelsespligtig fusion, jf. § 12 a, stk. 2, afhænger som for Interessentskabets vedkommende af, om der er tale om oprettelse af et selvstændigt fungerende joint venture, idet det lægges til grund, at omsætningskravene er opfyldt.

141. Serviceselskabets opgave er at drive og vedligeholde DR's, TV2's og Interessentskabets master, jf. aktionæroverenskomsten og de tilhørende administrationskontrakter. Serviceselskabet, som kontrolleres af moderselskaberne (DR og TV2) i fællesskab, vil stå for den lovpligtige udlejning af mastepositioner til tredjemand og vil også stå for installation og vedligeholdelse af tredjemands udstyr (antenner/sendere) anbragt på masterne. Endelig vil Serviceselskabet også stå for udlejning af sendeudstyr til tredjemand. Serviceselskabet skal således løse opgaver for både moderselskaberne og for tredjemand.

142. Serviceselskabet ledes af en bestyrelse, der ansætter en direktør til at forestå den daglige drift, og selskabet får overført medarbejdere og materiel fra TDC til at kunne udføre sine opgaver. Selskabet vil få tilført de tilstrækkelige ressourcer, der er nødvendige for at kunne varetage de funktioner, som en anden virksomhed, der var aktiv på tilsvarende markeder, normalt varetager. Endvidere er aktionæroverenskomsten uopsigelig.

143. Det er anmelders opfattelse, at Serviceselskabet på trods heraf ikke kan anses for at være et selvstændigt fungerende joint venture. Serviceselskabets eksistensberettigelse er primært at udføre en servicefunktion for DR og TV2.

144. Kun en begrænset del af selskabets virksomhed vil ifølge anmelder bestå i at servicere tredjemand. Det foreløbige budget, der er udarbejdet for Serviceselskabet, viser, at den omsætning,

der er relateret til tredjemand, ikke forventes at ville overstige 20\% af totalomsætningen.³² DR og TV2 vil som de største TV-selskaber i Danmark og som ejere af masterne være de væsentligste aftagere af Serviceselskabets drifts- og vedligeholdelsesydelser.

145. Den lovpligtige udlejning af mastepositioner, som Serviceselskabet skal stå for, må ifølge anmelder anses for en servicevirksomhed udført på vegne af DR og TV2 snarere end en selvstændig aktivitet i forhold til tredjemand. Hvis ikke Serviceselskabet udførte opgaven, vil DR og TV2 selv være nødt til at udføre den. Serviceselskabet optræder som en hjælpefunktion og forlænget arm for DR og TV2.

146. Endvidere synes den aktivitet, som Serviceselskabet varetager i form af installation og vedligeholdelse af tredjemands udstyr samt udleje af udstyr til tredjemand, ifølge anmelder at være så begrænset, at den ikke kan anses for tilstrækkelig til at betegne Serviceselskabets aktiviteter som selvstændigt udøvet i forhold til DR og TV2.

147. Det er styrelsens opfattelse, at det har en væsentlig betydning for vurderingen, at størstedelen (over 80\%) af Serviceselskabets drifts- og vedligeholdelsesydelser aftages af DR og TV2, og at den aktivitet, der er relateret til tredjemand, primært udspringer af den forpligtelse, som DR og TV2 ifølge masteloven har til at give tredjemand adgang til masterne. Det forhold at DR og TV2 ikke betaler til Serviceselskabet for adgangen til egne master tyder endvidere på, at Serviceselskabets forretningsmæssige aktiviteter kun i et meget begrænset omfang udøves selvstændigt i forhold til DR og TV2.

148. Allerede af den grund er det styrelsens opfattelse, at oprettelsen af Serviceselskabet ikke kan anses for et selvstændigt fungerende joint venture. Der er derfor ikke tale om en fusion i konkurrencelovens forstand.

149. Oprettelsen af Serviceselskabet skal herefter vurderes efter konkurrencelovens regler om konkurrencebegrænsende aftaler, jf. nedenfor.

Vurdering efter konkurrencelovens § 6

150. Det skal vurderes, om oprettelsen af Interessentskabet (e) og Serviceselskabet (f) indeholder konkurrencebegrænsninger, der er omfattet af forbudet i konkurrencelovens § 6, eller om der er tale om accessoriske begrænsninger i tilknytningen til etableringen af de to joint ventures.

Oprettelsen af Interessentskabet (e)

151. Interessentskabets formål er som tidligere nævnt at skabe det formelle ejerskab af de 4 fælles master mellem DR og TV2, jf. interessentskabskontraktens § 3.3, og fastlægge den fælles benyttelse og drift heraf, jf. § 3.4.

152. Aftalen indeholder ikke vilkår, der begrænser Interessentskabets (DR's og TV2's) konkurrencemuligheder. Men hensyn til tredjemand følger det allerede af masteloven, at der er en pligt til at imødekomme anmodninger fra tredjemand om adgang til og udnyttelse af masterne.

153. Aftalens bestemmelser præciserer denne ret. Kun i fællesskab har parterne ret til at lade tredjemand benytte de fælles master, jf. § 3.5, og DR og TV2 er enige om, at adgangen for

tredjemand meddeles på gennemsigtige og ikke-diskriminerende vilkår i overensstemmelse med mastelovgivningen og gældende brancheaftaler,³³ jf. § 3.6. Vilkårene for tredjemands adgang til masterne suppleres af kontraktens § 12.3, der fastslår, at tredjemands benyttelse af masterne sker på de vilkår, der er fastsat i gældende brancheaftaler eller i mangel heraf i mastelovgivningen.

154. Styrelsen lægger i sin vurdering af aftalen afgørende vægt på, at tredjemand skal have adgang til masterne - hvad enten det er høje eller lave placeringer - på gennemsigtige og ikke-diskriminerende vilkår. Dette gælder også for tredjemand, som allerede er placeret på en eller flere af masterne.

155. Styrelsen er opmærksom på, at der alene er tale om principper for adgangen til masterne og vilkårene herfor, og at det for så vidt angår broadcasting først ved vurderingen af den brancheaftale, der vil blive anmeldt til Konkurrencestyrelsen, er muligt at udlede, om vilkårene er gennemsigtige og ikke-diskriminerende og ikke begrænser eller forringer tredjemands retmæssige adgang til masterne.³⁴

156. Det fremgår endvidere af interessentskabskontrakten, at DR og TV2 uden beregning kan benytte de fælles master, jf. § 12.1. DR og TV2 kan næppe siges at have en konkurrencefordel som følge af denne bestemmelse, da det er meget naturligt, at de ikke betaler for benyttelsen af de master, som de selv ejer og har betalt for og fortsat skal vedligeholde. Det væsentligste er, at tredjemand ikke som følge af konkurrenternes ejerskab af masterne stilles ringere i konkurrencen, fx ved urimelige vilkår eller for høje lejepriser.

157. De i aftalen opstillede principper for tredjemands adgang til masterne er efter styrelsens vurdering ikke omfattet af forbudet i konkurrencelovens § 6. Der gives derfor meddelelse om en ikke-indgrebserklæring efter lovens § 9, idet styrelsen bemærker, at dette ikke har betydning for en senere vurdering af den brancheaftale, som skal udfylde de opstillede principper.

Oprettelsen af Serviceselskabet (f)

158. Serviceselskabet skal ifølge aktionæroverenskomsten og de tilhørende administrationskontrakter forestå de opgaver på de relevante markeder, der er relateret til driften og vedligeholdelsen af de master, der overdrages fra TDC, hvad enten de tilhører DR, TV2 eller Interessentskabet,³⁵ jf. § 3.1 og § 3.2 i aktionæroverenskomsten.

159. Administrationskontrakterne fastlægger nøje de opgaver, som Serviceselskabet skal udføre for henholdsvis DR, TV2 og Interessentskabet, herunder bl.a. administration, drift og vedligeholdelse af sendemaster- og udstyr og administration af tredjemands brug af sendemaster- og udstyr, jf. § 3.1 i administrationskontrakterne.

160. Som udgangspunkt ville det være ønskeligt, hvis disse opgaver ikke udelukkende blev varetaget af Serviceselskabet og dermed af DR og TV2, som er de to største broadcast-virksomheder i Danmark.

161. Styrelsen er dog opmærksom på, at en del af disse serviceydelser, særligt driften og vedligeholdelsen af højt placeret sendeudstyr, mest hensigtsmæssigt varetages af en fælles driftsenhed. Alternativet ville være, at DR og TV2 hver især skulle opbygge en service- og administrationsenhed med specialiserede medarbejdere.

162. Endvidere er et fælles samarbejde om drift og udlicitering af vedligeholdelse, udlejning mv. økonomisk og rationelt set en praktisk løsning.

163. Under henvisning til vurderingen af de konkurrenceretlige virkninger på de relevante markeder i forbindelse med overdragelsen af medarbejdere mv. til Serviceselskabet, jf. pkt. 120-129, må aftalens virkninger på konkurrencen på de relevante markeder antages at være begrænset – i visse tilfælde fordi der i sagens natur ikke er nogen faktisk eller potentiel konkurrence.

164. Styrelsen bemærker, at den konkurrenceklausul, som DR og TV2 har påtaget sig i aktionæroverenskomsten, jf. § 10, efter styrelsens opfattelse må betragtes som en accessorisk begrænsning i tilknytning til etableringen af Serviceselskabet.

165. Aftalen om oprettelsen af Serviceselskabet og de dermed forbundne administrationskontrakter er således efter styrelsens vurdering ikke omfattet af forbudet i konkurrencelovens § 6, hvorfor der gives meddelelse om en ikke-indgrebserklæring efter lovens § 9.

Sammenfatning

166. Aftalerne om overdragelse af sendemaster til henholdsvis DR og TV2 (a)-(b) udgør to ikke-anmeldelsespligtige fusioner, idet omsætningskravene i § 12, stk. 1, nr. 1, ikke er opfyldt.

167. Aftalen om overdragelse af sendemaster til Interessentskabet (c) udgør en anmeldelsespligtig fusion, jf. § 12 b, stk. 1, idet der er tale om en delvis virksomhedsovertagelse, jf. § 12 a, stk. 1, nr. 2, og idet omsætningskravene er opfyldt, jf. § 12, stk. 1, nr. 1. Fusionen godkendes, idet den ikke skaber eller styrker en dominerende stilling, der hæmmer konkurrencen betydeligt, jf. § 12 c, stk. 2.

168. Aftalen om overdragelse af medarbejdere mv. til Serviceselskabet (d) udgør en anmeldelsespligtig fusion, jf. § 12 b, stk. 1, idet der er tale om en delvis virksomhedsovertagelse, jf. § 12 a, stk. 1, nr. 2, og idet omsætningskravene er opfyldt, jf. § 12, stk. 1, nr. 1. Fusionen godkendes, idet den ikke skaber eller styrker en dominerende stilling, der hæmmer konkurrencen betydeligt, jf. § 12 c, stk. 2.

169. Aftalerne om oprettelsen af henholdsvis Interessentskabet og Serviceselskabet (e)-(f) udgør ikke anmeldelsespligtige fusioner, idet der ikke er tale om selvstændigt fungerende joint ventures, jf. § 12 a, stk. 2. Aftalerne er ikke omfattet af forbudet i § 6, hvorfor der gives meddelelse om ikke-indgrebserklæring efter § 9.

1 Der verserer en voldgiftssag mellem TDC og TV2 om bl.a. ejendomsretten til masterne. Voldgiftsretten er sat i bero og hæves, hvis de anmeldte aftaler godkendes.

2 DR udsender også fra TV2's antenner, jf. pkt. 63. DR vil som følge af overdragelsen skulle leje sig ind på TV2's master. Det er meningen, at TV2 skal opkræve betaling efter samme principper, som anvendes ved tredjemands betaling for adgang til masterne.

3 Multiplex er den blok af digitale fjernsynssignaler og andre data, der formidles samlet.

4 Elektronisk programguide. EPG'en er et værktøj, som letter brugerens navigation i et stort udbud af programmer og andre tjenester, som brugeren får adgang til via en digital set-top boks (dekoder).

5 Adgangsstyringssystem der sikrer, at det kun er brugere, som har betalt for de relevante kodede

programmer eller services, der får adgang til dem ved at købe adgangen til at dekode signalet. En conditional access vil typisk være en del af en set-top boks.

6 Radiokommunikationsformål omfatter ifølge lovens bemærkninger også radio- og TV-virksomhed.

7 En teknisk hindring kan fx være, når fælles udnyttelse må formodes at give indbyrdes forstyrrelser mellem de antennesystemer, der er placeret på masten, eller hvis den placering eller højde, der kan tilbydes på masten, ikke kan sikre den ønskede dækning, jf. lovens bemærkninger.

8 Jf. samtrafiklovgivningens bestemmelser herom.

9 For så vidt angår adgang til master til brug for telekommunikation har

Telekommunikationsindustrien i Danmark udarbejdet en brancheaftale bestående af et aftalekompleks vedrørende fælles udnyttelse af master og øvrige antennepositioner.

Konkurrencerådet gav den 24. marts 1999 aftalekomplekset en 3-årig fritagelse regnet fra den 15. januar 1999. Fritagelsen udløber således den 15. januar 2002.

10 Antallet skønnes til flere hundrede master.

11 Tabellen viser alene ejerskabsforholdene for så vidt angår de master, der overdrages, og tager dermed ikke højde for de master på ca. 150 meter, som tilhører TDC og Forsvarsministeriet, eller de eksisterende master, der er under 150 meter.

12 Dette er ikke tilfældet for kabel- eller satellit-TV. Således har fx TV3/Viasat ikke behov for at komme op i masterne, da de udelukkende sender via kabel og satellit.

13 Den væsentligste faktor er sendeeffekten. Frekvensen har dog også en vis betydning, jf. note 22.

14 Både landsdækkende TV og lokal-TV. Der sendes fra samme antenner. Hvis andre TV-stationer fremover ønsker at udsende DVB på UHF, vil dette skulle ske fra samme antenner.

15 Fx sender TVDanmark fra ca. 100-150 meters højde på én af de overtagne master. Mange lokale TV-stationer sender også fra 75 meters højde fra fx Sonofon's master.

16 En antenne, der fx sidder længere nede på en VHF-mast, kan godt sende i UHF. Men der kan ikke sendes i VHF og UHF fra samme antenne.

17 Radio-broadcasting sendes på VHF (FM-radio) med undtagelse af Kalundborg Radio (mellem- og langbølge).

18 Mobiltelefoni forudsætter antenneplaceringer på mange master (eller bygninger, skorstene mv.) med kort rækkevidde.

19 Der er tale om ca. højdeangivelser.

20 Mastelovgivning sikrer en fælles udnyttelse af de eksisterende masterressourcer for derved at begrænse det samlede antal sendemaster og deres virkninger på landskabet. Det kan derfor ikke forventes, at der opføres yderligere sendemaster.

21 For at blive landsdækkende på VHF kræves foruden hjælpesendere placering i 10 master. Det er ikke nødvendigt, at samtlige placeringer er i 200 meters højde. DR2, som dog ikke er landsdækkende, sendes på en del andre master end VHF-masterne.

22 For at blive landsdækkende på UHF kræves foruden hjælpesendere placering i 15 master. Det er ikke nødvendigt, at alle masterne er 300 meter høje. Selvom UHF-masterne er højere end VHF-masterne, kræves der flere master for at blive landsdækkende. Dette skyldes de frekvenser, som der sendes på. Jo højere frekvensen er, des kortere er dækningsområdet. UHF er en højere frekvens end VHF.

23 Opførelse af nye master med henblik på en alternativ placering er ikke sandsynlig på grund af de miljørestriktioner, som masteloven bygger på.

24 Selve vedligeholdelsen af mastekonstruktionerne har hidtil været udliciteret i underentreprise til ingeniørfirmaer. Det er meningen, at vedligeholdelsen heraf forsat skal udliciteres.

25 Det kan ikke udelukkes, at Kulturministerens ret til at udnævne flertallet af TV2's bestyrelsesmedlemmer betyder, at Kulturministeriet må anses for modervirksomhed i forhold til

TV2, og at ministeriets omsætning derfor skal medregnes i TV2's omsætning. Selvom dette måtte være tilfældet, får det dog ingen betydning i denne sammenhæng, da TDC ikke opfylder omsætningskravet i konkurrencelovens § 12, stk. 1, nr. 1.

26 Også selvom man betragtede alle sendemaster med høje mastepositioner som et fælles marked, måtte Interessentskabet på grund af ejerskabsforholdene antages at være dominerende. Det er alene DR og TV2, der reelt ejer samtlige master, herunder Interessentskabets.

27 Telestyrelsen har sikret sendemuligheder til 2 landsdækkende sendenet til digital radio og er foreløbigt blevet anmodet om at tilvejebringe sendemuligheder til 4 landsdækkende digitale TV-sendenet. Hvert radiosendenet har plads til 4-6 samtidige programmer, og hvert TV-sendenet har plads til 4-5 samtidige programmer. De digitale sendenet kan benytte samme master som de tilsvarende analoge sendenet.

28 Bredbånd giver mulighed for meget hurtig dataoverførsel og tjenester som fx video-on-demand.

29 Selve vedligeholdelsen af mastekonstruktionerne vil blive udliciteret til tredjemand, jf. note 24.

30 Serviceselskabet skal også forestå opgaver med drift, vedligeholdelse, udlejning mv. på en del af de master, der fortsat ejes af TDC.

31 Jf. Kommissionens meddelelse om selvstændigt fungerende joint ventures (EFT 1998 C 66)

32 TDC's omsætning i relation til tredjemand udgjorde i år 2000 ca. 14% af den samlede omsætning vedrørende de overdragne aktiver, jf. pkt. 21.

33 Det er præciseret i interessentskabskontrakten, jf. § 3.6, at DR og TV2 vil indgå en brancheaftale vedrørende maste- og antenneadgang i højden over 100 meter. Denne brancheaftale vil supplere den eksisterende brancheaftale (under 100 meter) for Telekommunikationsindustrien.

34 F.s.v.a. den brancheaftale, der gælder for Telekommunikationsindustrien bemærkes, at den meddelte fritagelse udløber den 15. januar 2002.

35 Samt den virksomhed der er forbundet med spredning af lokale radio- og TV-programmer fra de master, der fortsat tilhører TDC.